

Andrzej Rachwaniec, Ewa Rook

Kraków - Nowa Huta - Pleszów I. Stanowisko 17

Informator Archeologiczny : badania 15, 42-43

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

archeologicznych. Spenetrowano obszar o powierzchni 1,200 m² oraz właściwy wykop pod kolektor o długości 130 m i szerokości 25 m.

W sumie odkryto 25 obiektów archeologicznych. Najczęściej były to obiekty w rzucie poziomym koliste, w przekroju pionowym trapezowate, rzadziej półkoliste. Większość tych jam pozbawiona była materiału zabytkowego, natomiast z pozostałych wyeksplorowano materiał ledwie wystarczający na w miarę poprawne wydatowanie odkrytych obiektów.

Stosunkowo najliczniej reprezentowana jest kultura lendzielska /5 obiektów/, do kultury ceramiki promienistej zaliczono jeden pewny obiekt oraz jedna jama datowana na czas trwania kultury łużyckiej.

Materiały są przechowywane w MA w Krakowie, Oddział w Nowej Hucie.

KRAKÓW-NOWA HUTA-PLESZÓW I
Stanowisko 17

Muzeum Archeologiczne
w Krakowie
Oddział w Nowej Hucie

Badania prowadzili mgr Andrzej Rachwaniec i dr Ewa Rook. Finansowało MA w Krakowie. Dwudziesty czwarty sezon badań. Osada wielokulturowa z okresu neolitu, epoki brązu i średniowiecza.

Kontynuowano badania w południowej i północnej części stanowiska. Przebadano łącznie 1,5 ara.

Celem badań w południowej części stanowiska było uchwycenie dalszego przebiegu rowu otaczającego osadę kultury lendzielskiej, którego odcinki północny, wschodni i południowo-wschodni przebadano w latach ubiegłych. W wykopie o wymiarach 15 x 5 m, usytuowanym na osi wschód - zachód, odsłonięto 18 obiektów w tym 17 jam i wspomniany rów.

Do najstarszych obiektów należały dwie jamy zasobowe kultury lendzielskiej o dnach nieckowatych. W jednej z nich poza fragmentami ceramiki i wyrobami krzemiennymi, odkryto duże ilości kości zwierzęcych. Odsłonięto również zakończenie rowu otaczającego osadę lendzielską. Badany odcinek, o osi północ-południe, łączył się pod kątem rozwartym z fragmentem rowu wyeksplorowanym w 1977 r. Górna partia rowka została zniszczona przez jamę kultury ceramiki promienistej.

Z kulturą ceramiki promienistej wiązać należy 10 jam, w większości trapezowatych. Zawierały one w wypełniskach bogaty materiał zabytkowy. Ponadto odkryto 4 jamy kultury łużyckiej i jedną średniowieczną, z niewielką ilością fragmentów naczyń.

Natomiast na północnym skraju stanowiska odkryto 3 jamy bez materiału zabytkowego.

Materiały przechowywane są w MA w Krakowie, Oddział w Nowej Hucie.

Badania będą kontynuowane.

KRUSZA ZAMKOWA, gm. Inowrocław
woj. bydgoskie
Stanowisko 16

Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu
Katedra Archeologii
Zespół Badań Kujaw

Badania prowadził Zespół pod kierownictwem doc. dr hab. Aleksandry Cofta-Broniewskiej. Finansował UW w Bydgoszczy. Drugi sezon badań. Kurhan kultury pucharów lejkowatych.

Stanowisko położone jest w strefie czarno-ziemnej równiny Wysoczyzny Kujawskiej w rejonie zlewni Noteci-Mątwy. Należy ono do zgrupowania budowli kurhanowych południowo-zachodniej części Kujaw Centralnych.

Badania realizowano w ramach wieloletniego planu eksploracji obiektów tego typu. Objęto nimi obszar 2 arów, rozpoznając szczyt eliptycznej wyniosłości. Odsłonięto centrum konstrukcji, obejmujące: komorę grobową, obudowę wewnętrzną grobu oraz obstawę nasypu kurhanu. Stwierdzono też istnienie budowli drewnianej o wątpliwej tymczasowo chronologii /zapewne pozostałości współczesnego wiatraka/. Poza linią "obstawy" nasypu zarejestrowano parę fragmentów ceramiki kultury pucharów lejkowatych oraz krzemień. Grób zawierał jeden szkielet, bez wyposażenia, ułożony na powierzchni humusu pierwotnego w pozycji wyprostowanej, na wznak, głową na zachód. Nad ciałem zmarłego usytuowano bruk kamienny.

W efekcie dodatkowych badań metodą wierceń ustalono rozmiary nasypu: długość 35/40 m /oś wschód-zachód/, szerokość 8 m /oś północ-południe/. Obserwacje napowierzchniowe morfologii gruntu pozwalają sądzić, że miał on kształt wydłużonego prostokąta lub owalu. Komorę grobową umieszczono acentrycznie we wschodniej części.

Dane powyższe pozwalają sądzić, że mamy w tym przypadku do czynienia z konstrukcją "bezkomorową" kultury pucharów lejkowatych nowego typu, odbiegającego od wzorca tzw. grobowca kujawskiego. Szczególnym novum jest w tym przypadku zastosowanie "obstawy wewnętrznej grobu" o "sercowatym" kształcie, nieznanym dotychczas wśród budowli